

Dr. Thürmer Ágnes Beatrix*:

Illegális pénzügyi szolgáltatók: ezer tudatos fogyasztó riasztotta az MNB-t

Az elmúlt öt évben bő ezer ügyfélbejelentés érkezett az MNB-hez az engedély vagy bejelentés hiányában pénzügyi tevékenységet végző személyekről, társaságokról. A jegybank ez alapján számtalan a zavarosban halászóval szemben lépett fel, legtöbbször büntetőfeljelentést is téve. Az MNB emellett honlapján, közleményeiben és a pénzügyi tudatosságot erősítő előadászaiban hívja fel a figyelmet a jogosulatlan szolgáltatók és tevékenységi formák kockázataira.

A magyar jegybank honlapjának befektetői figyelmeztetéseket tartalmazó menüpontjában tekinthetik át a pénzügyi fogyasztók a [Magyar Nemzeti Bank \(MNB\) és a külföldi felügyeleti hatóságok figyelmeztetéseit](#). Az MNB itt hívja fel a figyelmet, ha valaki jogosulatlan – jegybanki engedély vagy bejelentés hiányában – tevékenységet végez. Ha egy személy ott van a „feketelistán”, esetleges jövőbeni ügyfeleik világosan láthatják: jelentős pénzügyi kockázatoknak teszik ki magukat, ha szerződést kötnek vele.

Honlapján az MNB ismerteti a jogosulatlan pénzügyi tevékenységek ismérveit is. Néhány ezek közül: rövid futamidő alatt kimagasló hozamok ígérete (jellemzően tőkegarancia vállalásával); nagyszámú közvetítő alkalmazása a piaci gyakorlatot meghaladó jutalékkal; sikeres pénzügyi intézmények vagy befektetési vállalkozások jellemvonásainak felhasználása és utánzása; a jogosulatlan pénzügyi tevékenységhez társuló agresszív marketing tevékenység; valamint a tevékenység jogosulatlan jellegének elfedése határon átnyúló szolgáltatásra való hivatkozással.

A jogosulatlan tevékenységet végző személyek nem tagjai az Országos Betétbiztosítási Alapnak (OBA) vagy a Befektető-védelmi Alapnak (BEVA), ezért ügyfeleik nem léphetnek fel ezeknél kártalanítási igénnyel. Gyakori, hogy a jogosulatlan tevékenységet végző személyek székhelye külföldön van, így a potenciális ügyfelük egy esetleges jogvita esetén kizárólag külföldön tudja a jogait érvényesíteni.

Fontos, hogy a fogyasztók ne csak jogosulatlan tevékenységet végző személyeket, hanem az általuk nyújtott kockázatos befektetések főbb típusait is megismerjék. Ilyenek a devizakereskedési ügyletek (foreign exchange vagy forex) és a különbözetre vonatkozó pénzügyi megállapodások (contract for differences vagy CFD). E pénzügyi termékek már akkor is kiemelten kockázatosak, ha azokat egy, az MNB nyilvántartásaiban szereplő személy ajánlja vagy nyújtja a befektetők részére. Még inkább azok, ha e személy a pénzügyi – jelen esetben befektetési szolgáltatási – tevékenységeit jogosulatlanul fejt ki. Mindezekre tekintettel az MNB honlapján részletesen ismerteti a jövőbeni ügyfelek részére a forex és/vagy CFD ügyletekben rejlő kockázatokat.

A jegybank weblapján közzéteszi a jogszabálysértés megállapításával lezárt piacfelügyeleti eljárásokról szóló határozatok kivonatát is. Az elmúlt öt év során az MNB 90 esetben állapított meg jogszabálysértést és a jelentősebb döntésekről sajtóközleményt is publikált. Ezekben röviden bemutatja a tényállást: utal arra, hogy milyen engedély vagy bejelentés hiányában végzett tevékenységet folytattak az intézkedéssel érintettek, tevékenységüket milyen módon (például harmadik országbeli befektetési vállalkozások útján) és milyen feltételekkel (például évi közel 40 százalékos hozam garantálásával) végezték. Arra is felhívja a figyelmet, hogy a jogosulatlan

pénzügyi tevékenység bűncselekménynek minősül, és amennyiben annak végzését az MNB a piacfelügyeleti eljárása során megállapítja, feljelentést tesz.

Célszerű, hogy a fogyasztók és a befektetők a jegybank [legális piaci szereplőket felsoroló keresőprogramjában](#) már az adott pénzügyi szolgáltatás vagy befektetési termék igénybevétele – és az esetleges kár bekövetkezése – előtt ellenőrizzék, hogy van-e engedélye vagy nyilvántartásba vették-e az azt kínáló személyt A törvényes keretek közt működő pénzügyi szereplőkről nemcsak az MNB honlapja, de ügyfélszolgálat, s [vidéki pénzügyi tanácsadó irodái](#) is minden szükséges tájékoztatást megadnak az érdeklődőknek.

Az MNB – például a Pénzügyi Tudatosság Diákfórum vagy a Pénz7 program keretében tartott – előadásokon is felhívja a figyelmet a jogosulatlan pénzügyi tevékenységet végző személyek tevékenységeire.

A magyar jegybankhoz az elmúlt öt év során ezernél is több bejelentés érkezett jogosulatlan pénzügyi tevékenység végzésének gyanújáról. Ezek előzetes vizsgálatát követően az MNB az esetleges törvénysértések esetén megtette a szükséges intézkedéseket.

Az MNB a pénzügyi tudatosság további erősítése érdekében kéri is a fogyasztók segítségét: jogosulatlan pénzügyi tevékenység gyanújának észlelése esetén tegyék meg bejelentésüket az [erre szolgáló linken](#).

**A szerző az MNB piacfelügyeleti terület vezető felügyelője*

„Szerkesztett formában megjelent a vg.hu portálon 2022. január 12-én.”